IA CLINIC # 9/2026

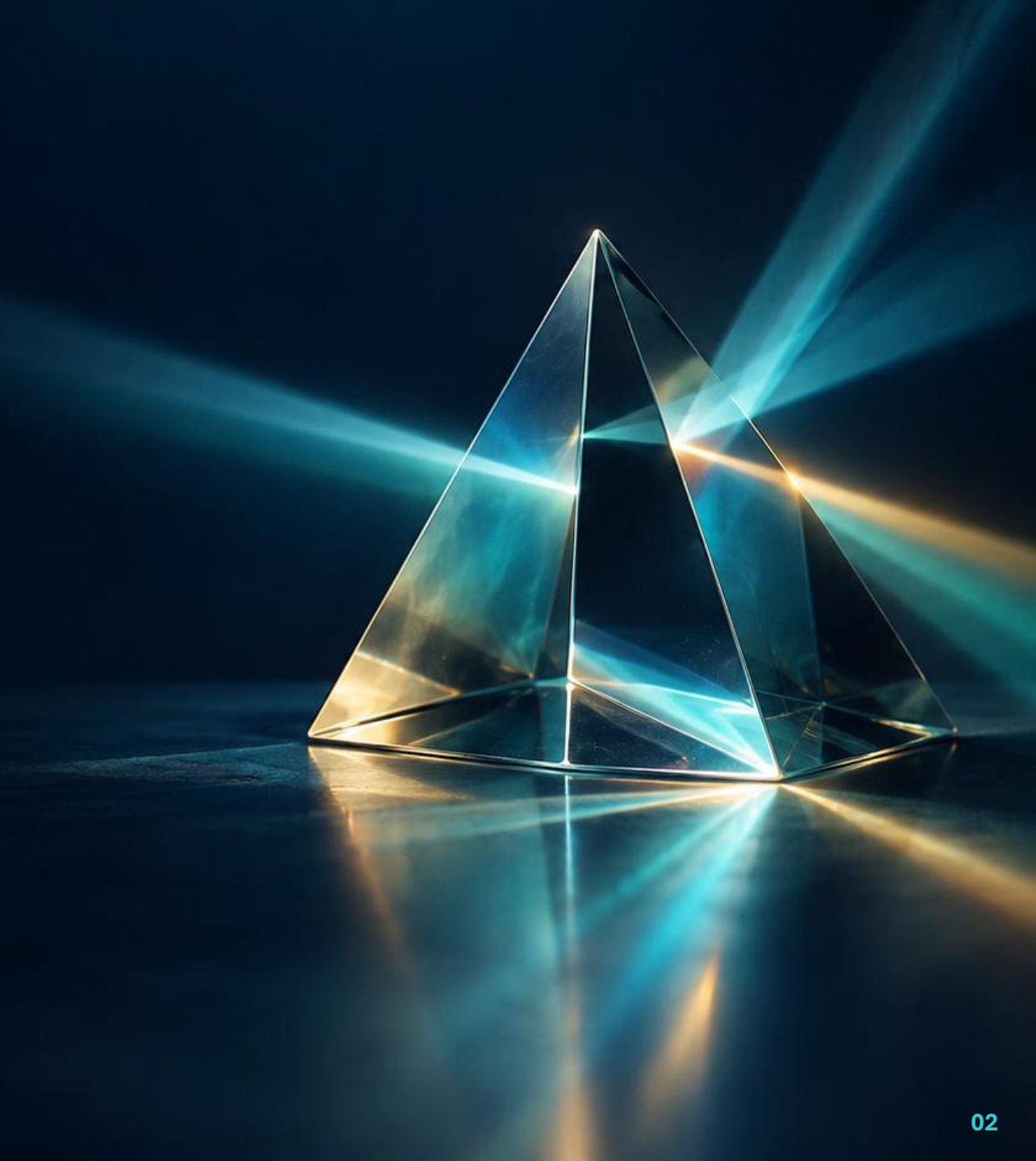
Ethics & Professional Behavior in the Digital Age

When Technology Moves Faster Than Our Judgment

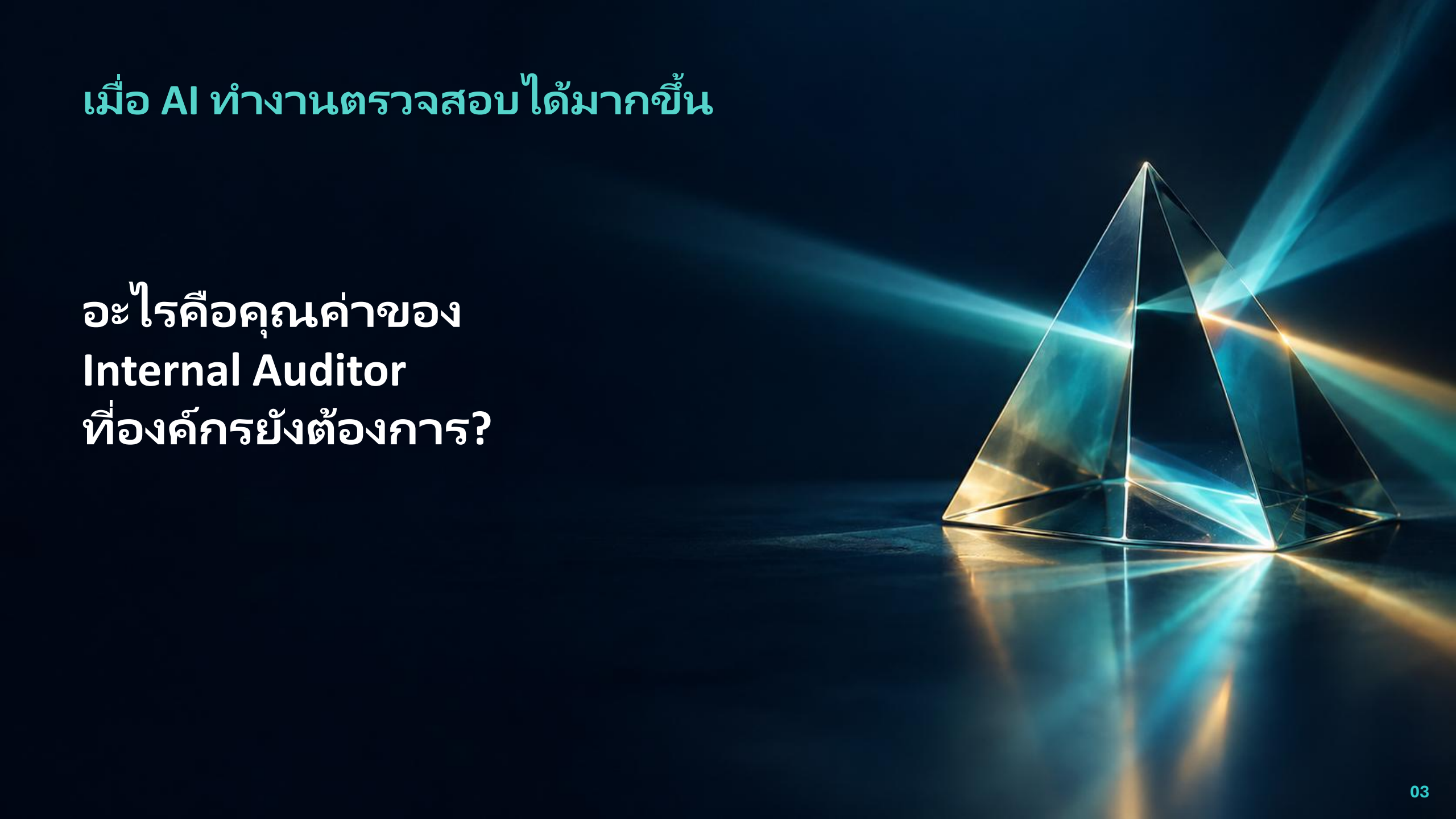
Topics

- GIAS: Ethics & Professionalism
- Are we still Ethical?
- Ethics has Changed
- The Grey Zone
- AI, Data & Professional Judgement
- The Auditor’s Dilemma
- Would you trust an AI auditor?
- Implementation/Practice

เมื่อ AI ทำงานตรวจสอบได้มากขึ้น

อะไรคือคุณค่าของ Internal Auditor ที่องค์กรยังต้องการ?

Poll: การใช้ AI เพื่อช่วยในงานตรวจสอบ

คุณใช้ Gen AI ช่วยในขั้นตอนการทำงานต่าง ๆ ของงานตรวจสอบ
คุณรู้สึกว่างานที่ AI ช่วยทำให้ เป็นอย่างไร

A ต่ำกว่าความคาดหวัง/ไม่ได้ดั่งใจ

B ใช้ได้/ตรงตามความคาดหวัง

C ดีมาก/เหนือความคาดหมาย

Poll: AI พบ Pattern ที่น่าสงสัย

คุณใช้ GenAI วิเคราะห์ข้อมูล Audit
AI พบความผิดปกติ แต่คุณยังอธิบายสาเหตุไม่ได้

A ใช้ใน Finding ทันที เพราะ AI วิเคราะห์แล้ว

B ไม่ใช้ เพราะยังไม่มีหลักฐานรองรับ

C ใช้เป็น Audit Lead และตรวจสอบเพิ่มเติม

D ตัดสินใจตามระดับความเสี่ยง

GIAS: Ethics & Professionalism

1. Integrity (ความมีคุณธรรม)
รายงานความจริงอย่างตรงไปตรงมา

2. Objectivity (ความเที่ยงธรรม)
ปราศจากอคติและผลประโยชน์ทับซ้อน

3. Competency (ความสามารถทางวิชาชีพ)
ปฏิบัติงานด้วยทักษะที่ถูกต้อง

4. Due Professional Care (ความระมัดระวัง)
รวบรวมหลักฐานอย่างรอบคอบ

5. Confidentiality (การรักษาความลับ)
ปกป้องข้อมูลองค์กรสูงสุด

3. แนวทางการตรวจสอบ มีรายละเอียดดังนี้

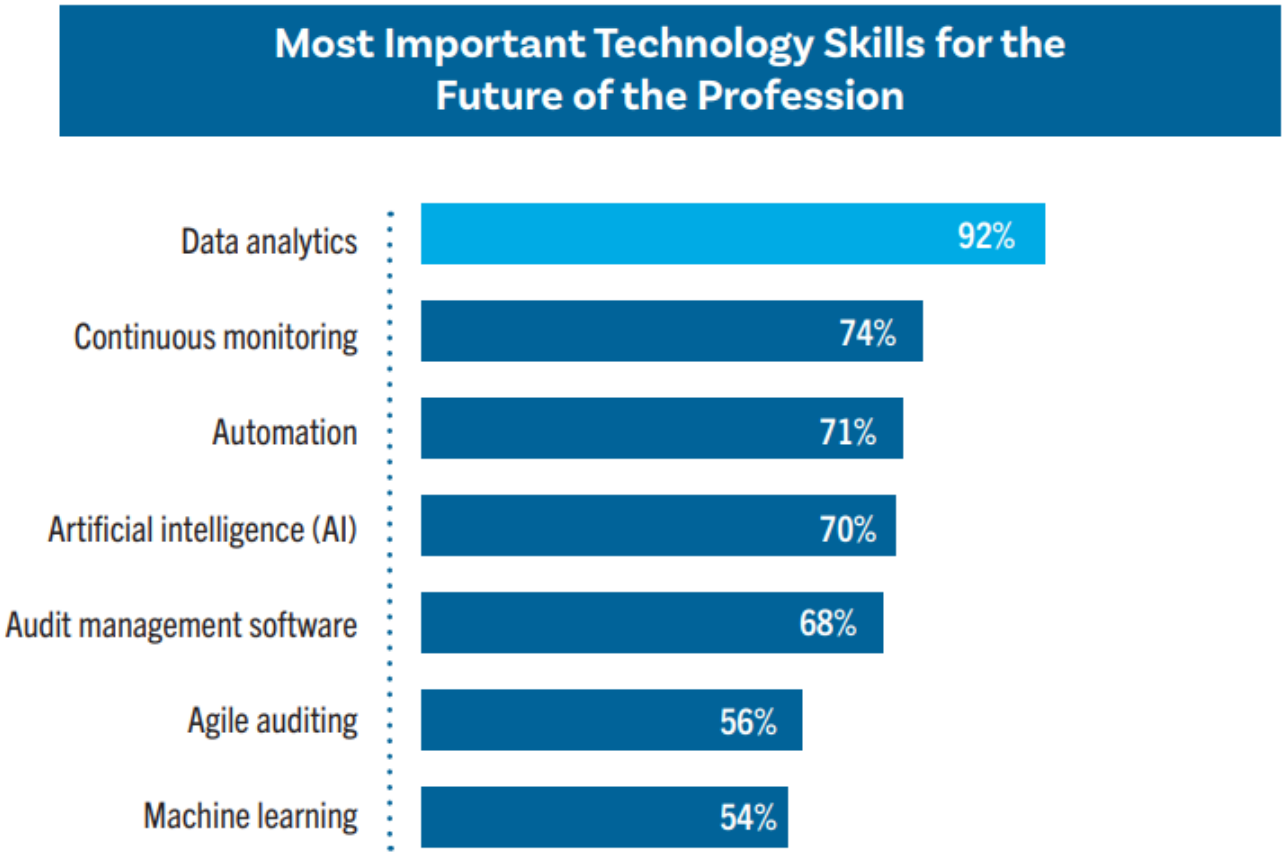
ลำดับ	แนวทางการตรวจสอบ	ขอบเขตการสุ่มตัวอย่าง	ขั้นตอนการตรวจสอบ (Work Done)	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลาที่ใช้ในการตรวจสอบ (วัน)	
					ประมาณ	จริง
1	สภาพแวดล้อมการควบคุม 1.1 โครงสร้าง/การแบ่งแยกหน้าที่/คณะทำงานของโครงการปรับปรุง	**Audit Tools:** - Checklist รายการ - แบบสอบถามการควบคุมภายใน (Internal Control Questionnaire, ICQ) - MS Office - AI Chat GPT **Audit Technique:** - การสัมภาษณ์ **Audit Evidence:** - โครงสร้างองค์กร - ประกาศคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานด้าน KM&IM	1. AI Chat GPT ใช้คำสั่งในการหาคำถามสำหรับสอบถาม 2. 3. สอบทานการดำเนินงานด้าน KM&IM ว่า มีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานไว้ในโครงสร้างองค์กร หรือมีการประกาศแต่งตั้งคณะทำงานด้าน KM&IM ไว้เป็นลายลักษณ์อักษร 4. สอบทาน การกำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบในการดำเนินการด้าน KM&IM ว่าอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบมีส่วนช่วยในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์			

International Perspective

แนวโน้มจากงานวิจัย
ที่เชื่อมโยงกับ Internal Audit

ทักษะเทคโนโลยีที่สำคัญต่ออนาคต IA

Source: 2025 North American Pulse of Internal Audit | n = 562 CAEs & Directors

การใช้ GenAI ในงาน Internal Audit

15% → **41%**

2024 Pulse **2025 Pulse**

การใช้เพิ่มขึ้นมากกว่าสองเท่า

Source: 2025 North American Pulse of Internal Audit | n = 405 Question about GenAI

Thailand Perspective

การใช้ AI ในองค์กรไทย
และช่องว่างการกำกับดูแล

AI Adoption และความพร้อมขององค์กรไทย

53.7%

องค์กรที่เริ่มใช้ AI

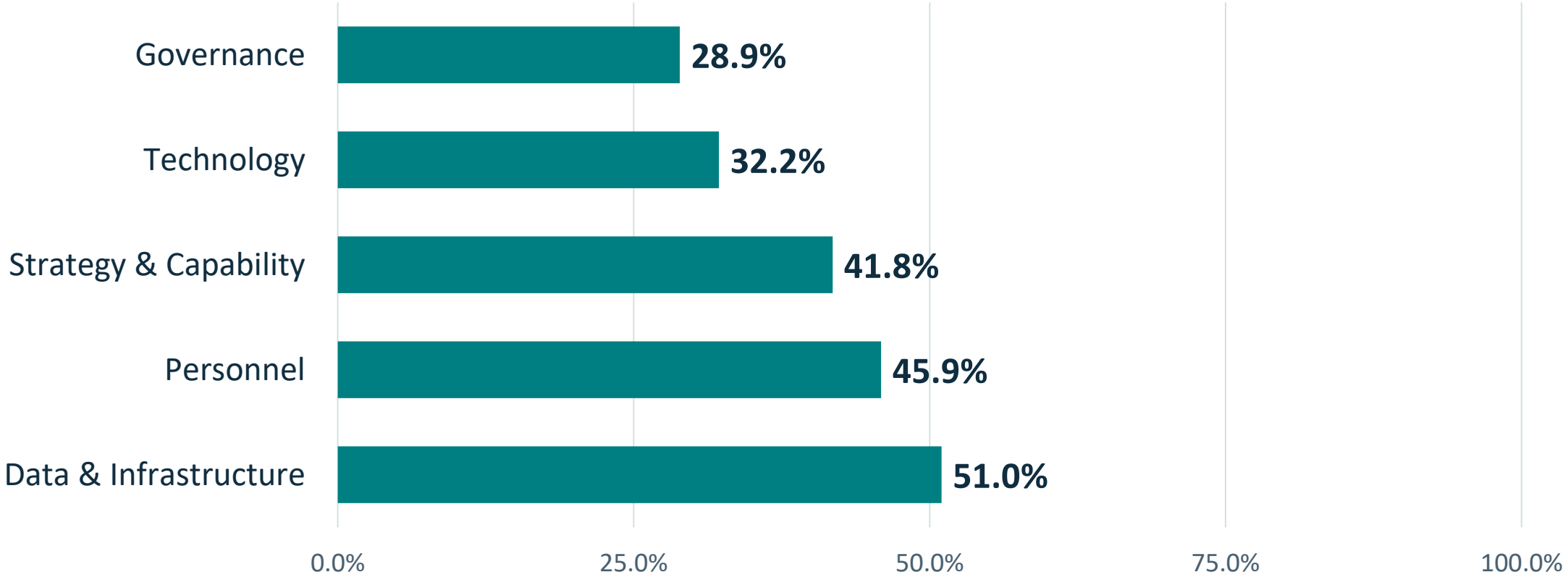
40.0%

คะแนนความพร้อมเฉลี่ย

การเริ่มใช้เครื่องมือ กับความพร้อมเป็นคนละเรื่อง

NECTEC 2026 · สำรวจ 574 องค์กร · คะแนนเฉพาะกลุ่มใช้ AI แล้ว 308 แห่ง

Governance เป็นมิติความพร้อมที่ต่ำที่สุด

NECTEC 2026 · คะแนนความพร้อม 5 ด้าน · กลุ่มใช้ AI แล้ว 308 องค์กร

Ethics has Changed

หลักวิชาชีพเดิม
เผชิญบริบทการตัดสินใจใหม่

แรงกดดันในงานตรวจสอบยุคดิจิทัล

ความเร็ว	AI ให้คำตอบก่อนที่เราจะตรวจสอบหลักฐานเสร็จ
ความน่าเชื่อถือ	ข้อความที่อ่าน smooth อาจทำให้เชื่อมากกว่าคุณภาพข้อมูล
การเข้าถึงข้อมูล	ข้อมูลที่ AI ตรวจสอบได้ อาจยังส่งออกไปใช้ภายนอกไม่ได้
ความรับผิดชอบ	ผู้ตรวจสอบยังต้องอธิบายเหตุผลของข้อสรุป

Business Partner & Advisory Role

บทบาท Advisory

- เสนอแนวทางควบคุมและความเสี่ยง
- ทบทวนก่อนเปิดใช้ระบบ
- ให้ข้อคิดเห็นต่อ Risk Assessment

บทบาทที่ต้องระมัดระวัง

- ตัดสินใจแทนฝ่ายบริหาร
- เป็นเจ้าของการควบคุมหรือระบบ
- ให้ Assurance ต่องานที่ตนรับผิดชอบ

The Grey Zone

เมื่อไม่มีคำตอบ
ที่สมบูรณ์แบบ

Case A: The Confidential Data

500,000

รายการข้อมูลลูกค้า

GenAI ช่วยวิเคราะห์ได้เร็ว
แต่ต้อง Upload ข้อมูลไปยัง AI Tool ภายนอก

คุณจะอนุญาตให้ส่งข้อมูลหรือไม่?

Case A: เงื่อนไขก่อนนำข้อมูลไปใช้

เครื่องมือและสิทธิ	ใช้ช่องทางที่องค์กรอนุมัติ และมีสิทธิใช้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์
ข้อมูลเท่าที่จำเป็น	ลดข้อมูลระบุตัวบุคคล และประเมินความเสี่ยงระบุตัวซ้ำ
การคุ้มครอง	ทบทวนการเก็บ การเข้าถึง การใช้ฝึกโมเดล และการลบข้อมูล
ทางเลือก	ใช้สภาพแวดล้อมภายใน หรือชุดข้อมูลสังเคราะห์

Case B: Management Pressure

“ขอลดระดับ Finding ได้ไหม
เพราะจะกระทบ KPI ของหน่วยงาน”

คุณเป็น Audit Manager จะตอบอย่างไร?

Case B: การทบทวน Rating อย่างเป็นกลาง

หลักฐานใหม่	รับฟังข้อเท็จจริงและผลของการควบคุมที่พิสูจน์ได้
เกณฑ์เดียวกัน	ใช้วิธีจัดระดับความเสี่ยงที่ตกลงไว้
เหตุผลของการเปลี่ยน	บันทึกว่าเปลี่ยนจากข้อมูลใด และใครทบทวน
กรณีเห็นต่าง	สื่อสารและยกระดับผ่าน CAE ตามกระบวนการ

ผลกระทบต่อ KPI เพียงอย่างเดียว ไม่รองรับการลด Rating

Case C: AI-generated Audit Finding

AI เขียน Finding ได้สมบูรณ์
แต่ Auditor ยังไม่ได้ตรวจสอบ
Source Data ครบทุกประเด็น

ใครรับผิดชอบความถูกต้องของ Finding?

Case C: การทบทวนก่อนออก Finding

ข้อเท็จจริง	ทุกประเด็นสำคัญเชื่อมโยงกับหลักฐานต้นทาง
ข้อสรุป	แยกสิ่งที่พิสูจน์แล้วออกจากข้อสันนิษฐาน
ความเสี่ยง	ระดับความรุนแรงสะท้อนผลกระทบและเกณฑ์ประเมิน
ผู้ทบทวน	ตรวจความถูกต้อง และบันทึกการอนุมัติตามกระบวนการ

AI ช่วยร่างได้ แต่ผู้ตรวจสอบรับผิดชอบต่อข้อสรุป

AI, Data & Professional Judgment

คำตอบที่เร็วขึ้น
ต้องมีการทบทวนที่เหมาะสม

Objectivity & Bias

01 AI เป็นกลางได้หรือไม่?

02 เรายังเป็นกลางไหม เมื่อ AI ให้คำตอบที่อยากได้?

03 ถ้า AI มีอคติ ใครต้องรับผิดชอบ?

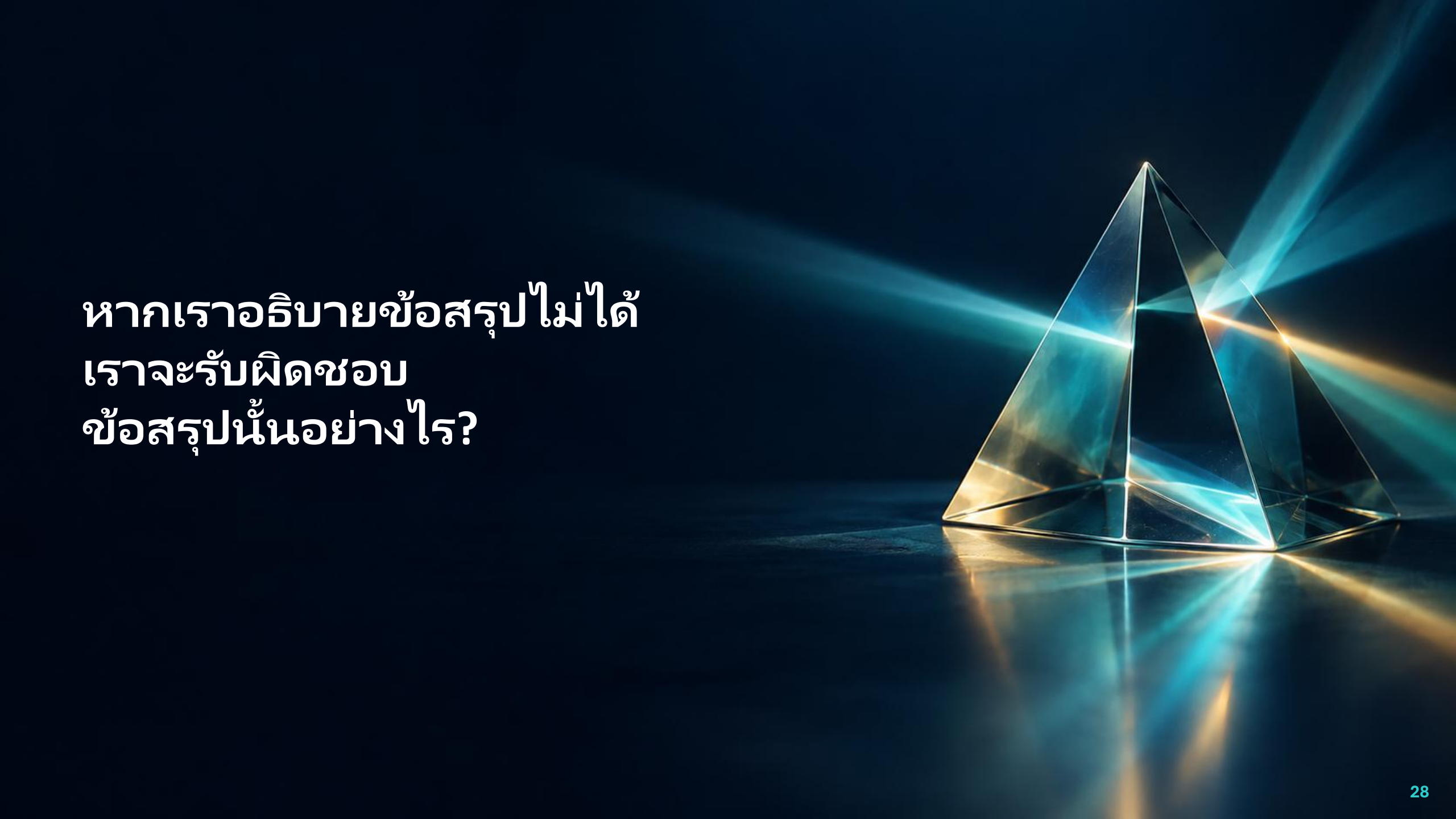
Transparency & Judgment

04 ควรเปิดเผยการใช้ AI ในงานตรวจสอบหรือไม่?

05 AI ทดแทน Professional Judgment ได้แค่ไหน?

06 เรื่องใดควรคงความรับผิดชอบไว้ที่มนุษย์?

หากเราอธิบายข้อสรุปไม่ได้ เราจะรับผิดชอบข้อสรุปนั้นอย่างไร?

ข้อมูลที่ต้องรู้ ก่อนใช้ผลจาก AI

ข้อมูลต้นทาง	ครบถ้วน ถูกต้อง และเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่
การทดสอบยืนยัน	ตรวจรายการจริงและหาหลักฐานอื่นสนับสนุนอย่างไร
คำอธิบายที่เป็นไปได้	Pattern อาจเกิดจากฤดูกาล ข้อมูลผิด หรือเงื่อนไขธุรกิจหรือไม่
ผลกระทบ	หากสรุปผิด ใครเสียหาย และเสียหายมากเพียงใด

The Auditor’s Dilemma

8 Ethical Dilemmas

01 ความลับของข้อมูล

02 AI Hallucination

03 Automation Bias

04 Deepfake Evidence

05 แรงกดดันจาก Management

06 ช่องว่าง Competency

07 Digital Advisory

08 Productivity และ Audit Quality

1
ETHICAL DILEMMA

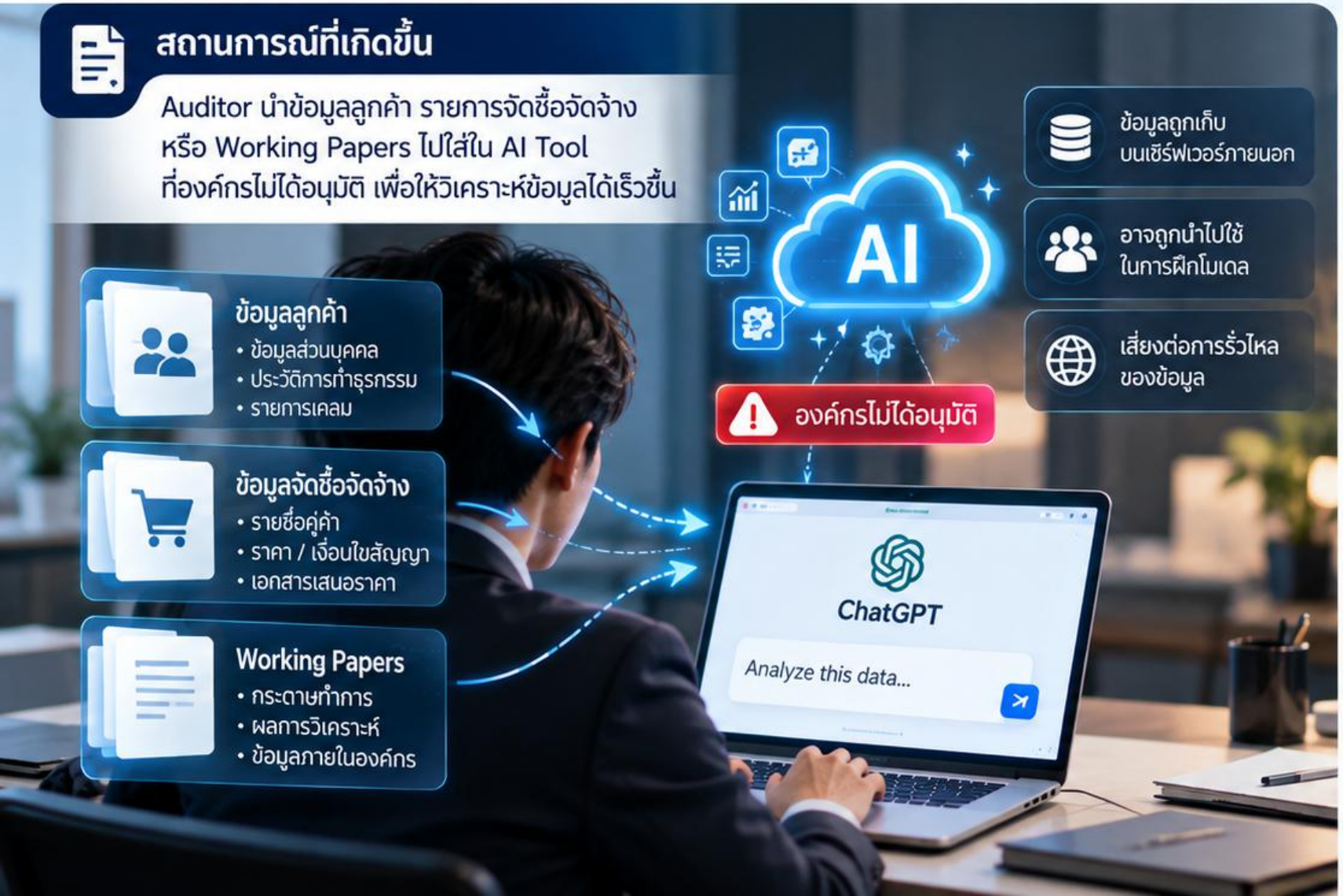
Confidentiality vs. Convenience

ความลับและข้อมูลส่วนบุคคล

> แค่ลบชื่อและเลขบัตรประชาชน ก็ไม่เป็นไรใช่ไหม?

สถานการณ์ที่เกิดขึ้น

Auditor นำข้อมูลลูกค้า รายการจัดซื้อจัดจ้าง หรือ Working Papers ไปใส่ใน AI Tool ที่องค์กรไม่ได้อนุมัติ เพื่อให้วิเคราะห์ข้อมูลได้เร็วขึ้น

หลักจริยธรรมที่ได้รับผลกระทบ

Confidentiality
การรักษาความลับของข้อมูลที่ได้รับจากการปฏิบัติงาน

Integrity
ความซื่อสัตย์และการยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้อง

Compliance
การปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และนโยบายด้านการคุ้มครองข้อมูลขององค์กร

คำถามอภิปราย

> หาก Auditor **ลบชื่อและเลขบัตรประชาชนแล้ว ยังสามารถนำข้อมูลจริงเข้า AI ภายนอกได้หรือไม่?**

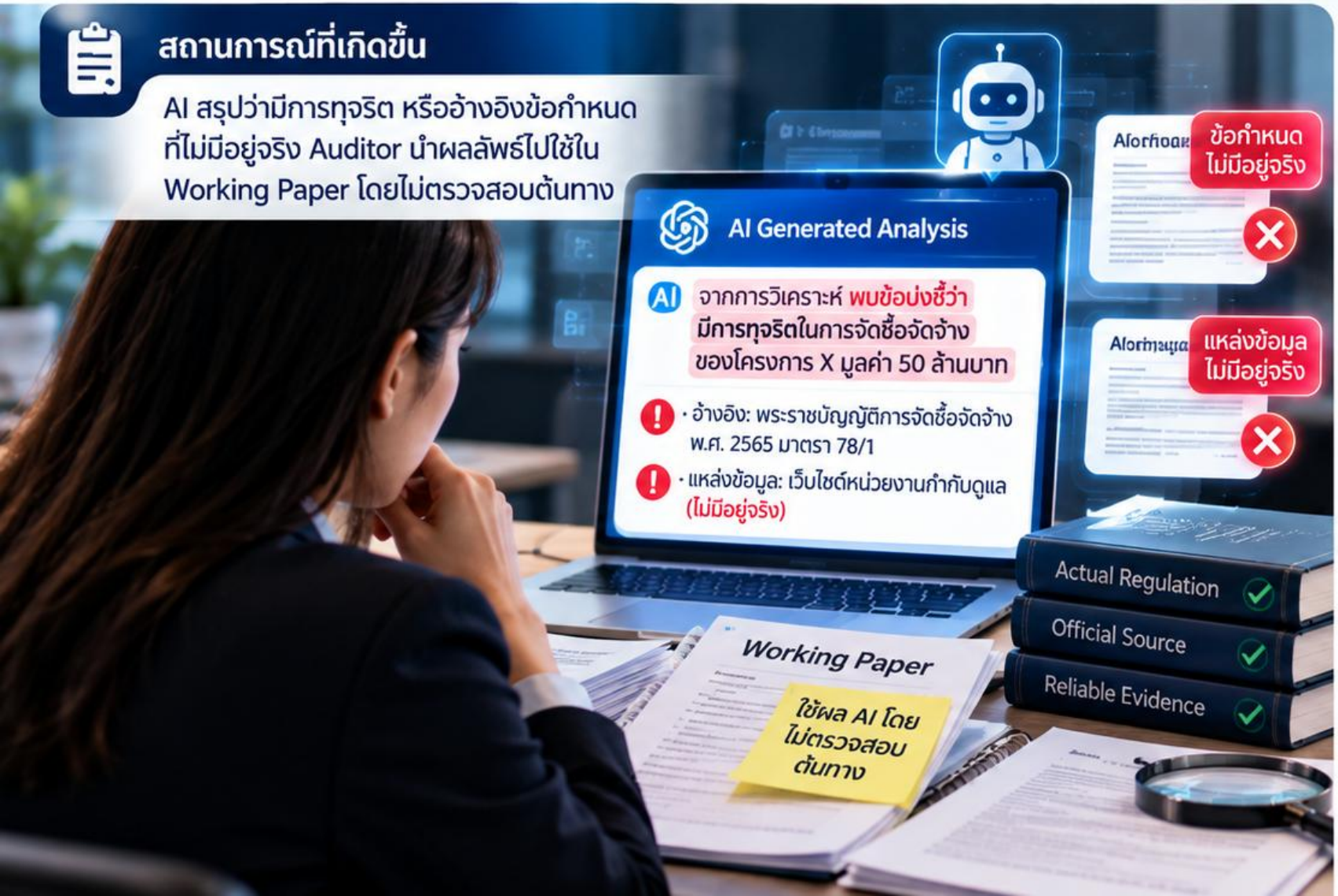
2
ETHICAL DILEMMA

AI Hallucination vs. Professional Skepticism

ความน่าเชื่อถือของหลักฐาน

สถานการณ์ที่เกิดขึ้น

AI สรุปว่ามีการทุจริต หรืออ้างอิงข้อกำหนดที่ไม่มีอยู่จริง Auditor นำผลลัพธ์ไปใช้ใน Working Paper โดยไม่ตรวจสอบต้นทาง

หลักจริยธรรมที่ได้รับผลกระทบ

Due Professional Care
การตรวจสอบความถูกต้องและความเพียงพอของหลักฐาน

Competency
ความรู้และความสามารถในการประเมินและตรวจสอบผลลัพธ์จาก AI

Professional Skepticism
การไม่ยอมรับข้อมูลโดยปราศจากการพิจารณาอย่างรอบคอบและเป็นอิสระ

คำถามอภิปราย

“ผลวิเคราะห์จาก AI **เป็น Audit Evidence** หรือเป็นเพียง **Audit Lead**?”

3
ETHICAL DILEMMA

Automation Bias & Loss of Independent Judgment

การใช้ดุลยพินิจ

สถานการณ์ที่เกิดขึ้น

Auditor เชื่อคะแนนความเสี่ยงจาก AI มากกว่าข้อมูลที่ขัดแย้งกัน หรือเลือกเฉพาะผลวิเคราะห์ที่ตรงกับข้อสันนิษฐานเดิม

หลักจริยธรรมที่ได้รับผลกระทบ

Objectivity
การใช้ดุลยพินิจอย่างเป็นอิสระ ไม่ถูกชี้นำโดยผลลัพธ์จาก AI

Professional Skepticism
การตั้งข้อสงสัยและพิจารณาข้อมูลอย่างรอบคอบ แม้ผลจาก AI จะดูน่าเชื่อถือ

คำถามอภิปราย

"ถ้า AI ระบุว่าธุรกรรมมีความเสี่ยงต่ำ แต่ Auditor พบสัญญาณผิดปกติด้วยตนเอง **ควรเชื่ออะไร?**"

4
ETHICAL DILEMMA

Deepfake & Digital Evidence Integrity

ความแท้จริงของหลักฐาน

> หลักฐานดิจิทัลที่เราได้รับ
> เชื่อถือได้แค่ไหน?
> โดยเฉพาะในยุคที่ AI สร้างได้ทั้งเสียง
> ภาพ และเอกสารปลอม

สถานการณ์ที่เกิดขึ้น

Auditor ได้รับอีเมล เสียงสนทนา วิดีโอ หรือเอกสารที่อาจถูกสร้างหรือดัดแปลงด้วย AI ซึ่งอาจดูสมจริงและมีรายละเอียดครบถ้วน

หลักจริยธรรมที่ได้รับผลกระทบ

Due Professional Care
ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน และความแท้จริงของหลักฐาน

Integrity
ไม่ใช้หลักฐานที่อาจถูกสร้างหรือดัดแปลงเพื่อสนับสนุนข้อสรุปที่ไม่ถูกต้อง

คำถามอภิปราย

> เราควรใช้หลักฐานดิจิทัลเป็นข้อสรุปได้อย่างไร
> หากยังไม่ได้ตรวจสอบที่มา
> ความครบถ้วน และความแท้จริง?

5
ETHICAL DILEMMA

Management Pressure & AI-generated Narratives

ความเป็นกลางและความกล้าทางวิชาชีพ

สถานการณ์ที่เกิดขึ้น

Management ใช้ AI สร้างคำอธิบาย เพื่อโต้แย้ง Audit Finding หรือขอให้ IA ปรับระดับความเสี่ยง เพราะผลกระทบต่อ KPI และชื่อเสียงองค์กร

หลักจริยธรรมที่ได้รับผลกระทบ

Objectivity
การรักษาความเป็นอิสระ ไม่ให้ถูกชี้นำ

Integrity
การยึดมั่นในความถูกต้องและซื่อสัตย์ แม้มีแรงกดดัน

การสื่อสารผลการตรวจสอบอย่างเที่ยงธรรม
ไม่ปรับเปลี่ยนข้อเท็จจริงเพื่อผลประโยชน์อื่น

คำถามอภิปราย

> หาก AI สร้างเหตุผลที่ฟังขึ้น แต่หลักฐานจริงไม่สนับสนุน Auditor ควรยอมปรับ Finding หรือไม่?

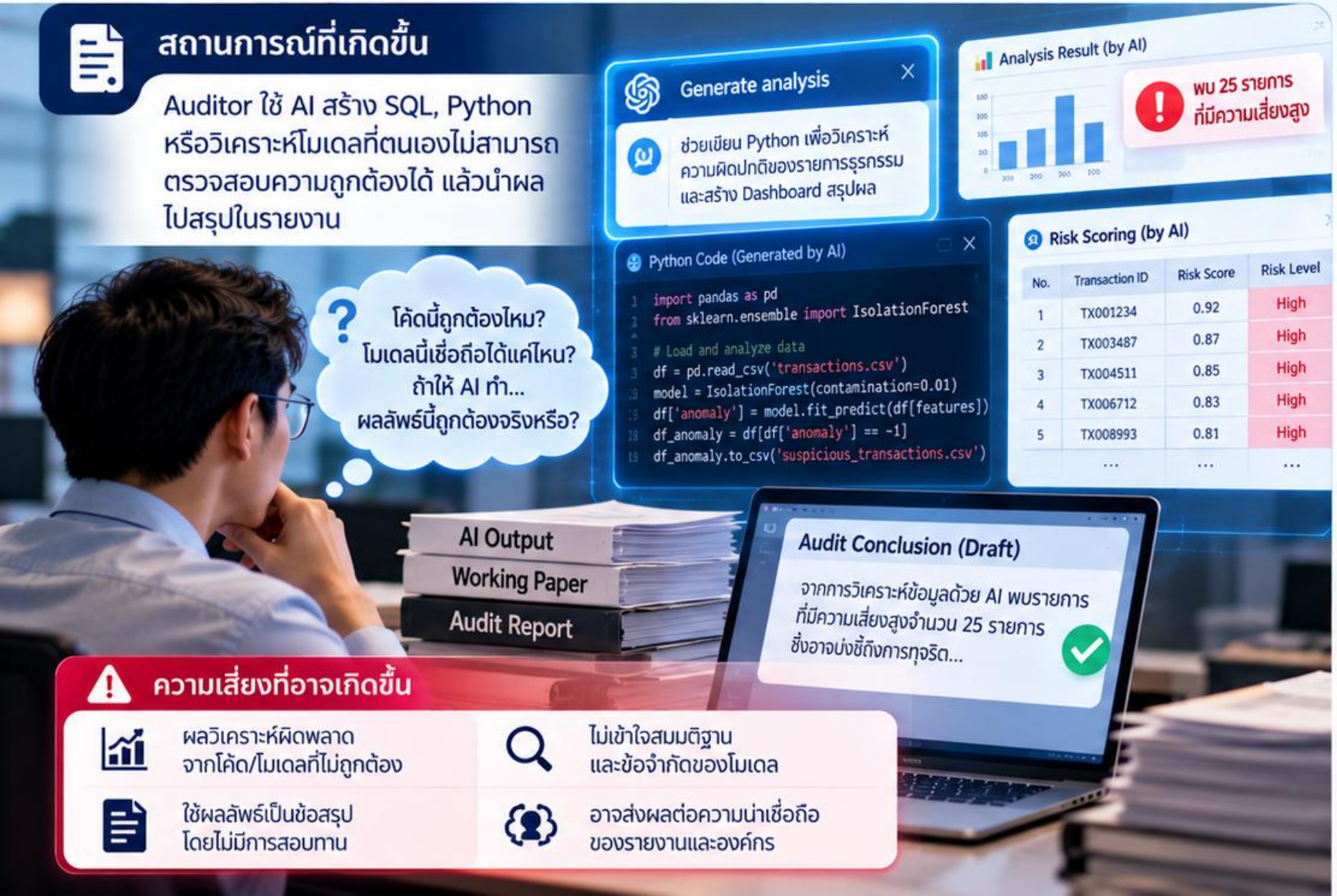
6 ETHICAL DILEMMA

Competence Gap & False Confidence

ความสามารถทางวิชาชีพ

สถานการณ์ที่เกิดขึ้น

Auditor ใช้ AI สร้าง SQL, Python หรือวิเคราะห์โมเดลที่ตนเองไม่สามารถตรวจสอบความถูกต้องได้ แล้วนำผลไปสรุปในรายงาน

ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น

- ผลวิเคราะห์ผิดพลาดจากโค้ด/โมเดลที่ไม่ถูกต้อง
- ไม่เข้าใจสมมติฐานและข้อจำกัดของโมเดล
- ใช้ผลลัพธ์เป็นข้อสรุปโดยไม่มีการสอบทาน
- อาจส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของรายงานและองค์กร

หลักจริยธรรมที่ได้รับผลกระทบ

Competency

ความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมาย

Due Professional Care

การตรวจสอบอย่างรอบคอบ เพียงพอ และเหมาะสมกับความเสี่ยงของงาน

คำถามอภิปราย

> เราสามารถรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ที่ตนเองไม่เข้าใจวิธีการได้มากน้อยเพียงใด?

7 ETHICAL DILEMMA

Independence vs. Digital Advisory
ความเป็นอิสระ

> การให้คำปรึกษาช่วยองค์กรได้มาก แต่จะเกิดความเสี่ยงต่อ **ความเป็นอิสระ เมื่อ IA มีบทบาท** ในการ “ออกแบบ” แล้วกลับมา “ตรวจสอบ” ในเรื่องเดียวกัน

สถานการณ์ที่เกิดขึ้น

IA ช่วยฝ่ายธุรกิจเลือก AI Vendor
ออกแบบ Control และกำหนดกฎของระบบ
จากนั้นกลับมาตรวจสอบระบบเดียวกัน
โดยไม่มีมาตรการจัดการความเสี่ยงต่อ Objectivity

1. Advisory
IA ร่วมเป็นที่ปรึกษา
- เลือก AI Vendor
- กำหนดกฎของระบบ

2. Implementation
ระบบ AI ถูกนำไปใช้งาน
โดยฝ่ายธุรกิจ

3. Audit
IA กลับมาตรวจสอบ
ระบบเดียวกัน

✓ Value-adding Advisory ⚠ ความเสี่ยงต่อ Objectivity ✗ Audit of Own Work

ตัวอย่างมาตรการลดความเสี่ยง

- แยกทีม Advisory และ Audit
- กำหนด Cooling-off Period
- ให้มีผู้ตรวจสอบจากภายนอกหรือผู้เชี่ยวชาญอิสระ
- ขอบเขต Advisory ชัดเจน ไม่ลงรายละเอียดการปฏิบัติงาน
- รายงานความเสี่ยงต่อ CAE และ Audit Committee อย่างโปร่งใส

หลักจริยธรรมที่ได้รับผลกระทบ

Objectivity
การรักษาความเป็นอิสระ ไม่ให้ถูกชี้นำ
จากการมีส่วนร่วมในการออกแบบระบบ

Organizational Independence
หลีกเลี่ยงการรับผิดชอบงานของฝ่ายบริหาร
และการมีบทบาทที่อาจกระทบต่อความเป็นอิสระ

คำถามอภิปราย

> ขอบเขตใดคือ Advisory ที่สร้างคุณค่า และขอบเขตใดเริ่มกลายเป็น**การรับผิดชอบแทน Management?**

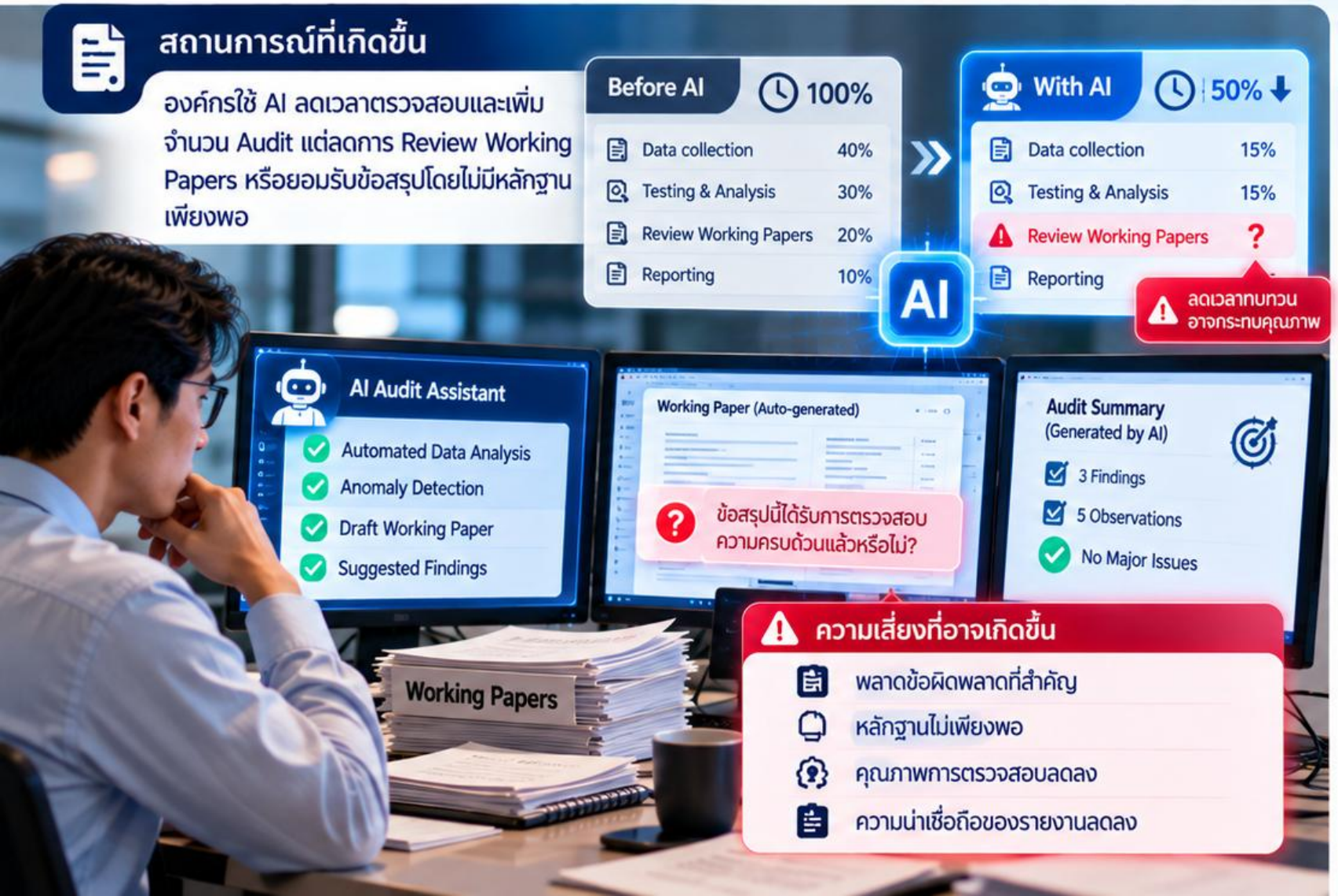

8
ETHICAL DILEMMA

Productivity Pressure & Audit Quality
คุณภาพและความรับผิดชอบ

สถานการณ์ที่เกิดขึ้น

องค์กรใช้ AI ลดเวลาตรวจสอบและเพิ่มจำนวน Audit แต่ลดการ Review Working Papers หรือยอมรับข้อสรุปโดยไม่มีหลักฐานเพียงพอ

ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น

- พลาดข้อผิดพลาดที่สำคัญ
- หลักฐานไม่เพียงพอ
- คุณภาพการตรวจสอบลดลง
- ความน่าเชื่อถือของรายงานลดลง

หลักจริยธรรมที่ได้รับผลกระทบ

Due Professional Care
การตรวจสอบอย่างรอบคอบ เพียงพอ และเหมาะสมกับความเสี่ยงของงาน

Quality
การรักษาคุณภาพของงานตรวจสอบตามมาตรฐานวิชาชีพ

Accountability
ความรับผิดชอบต่อผลงานและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

คำถามอภิปราย

-50%

"หาก AI ช่วยลดเวลาทำงานได้ 50% **เราควรลดเวลาตรวจสอบและ Review ลงตามสัดส่วน หรือไม่?**"

<< Ethics Break >>

Would you trust an AI Auditor?

10 นาที · YES / MAYBE / NO

Case Study

Case 1 Confidentiality

“ ข้อมูลลูกค้าอยู่ใน AI ได้หรือไม่? ”

Ethical Dilemma
Confidentiality • Data Privacy • Accountability

สถานการณ์

Internal Audit ของบริษัทประกันภัย
ต้องตรวจสอบข้อมูลสินไหมทดแทน
100,000 รายการ
ทีมงานพบว่าหากใช้ Generative AI
วิเคราะห์ข้อมูล จะช่วยค้นหาความผิดปกติ
ได้ภายในไม่กี่นาที แทนที่จะใช้เวลาหลายวัน

Auditor คนหนึ่งจึงนำข้อมูลจริง ซึ่งประกอบด้วย
ชื่อผู้เอาประกันภัย เลขกรมธรรม์ รายละเอียดการเคลม
และข้อมูลสุขภาพ ไป Upload ใน AI Tool สาธารณะ
โดยไม่ได้ตรวจสอบนโยบายของบริษัทก่อน

AI วิเคราะห์ได้ดีมาก และพบธุรกรรมต้องสงสัย
หลายรายการ แต่ภายหลัง CAE ทราบเรื่องนี้

ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

- ข้อมูลลูกค้ารั่วไหลสู่องค์กรภายนอก
- ละเมิดกฎหมายและข้อกำหนด (PDPA)
- ความเชื่อมั่นของลูกค้าและชื่อเสียงองค์กรเสียหาย
- ความเสี่ยงทางการเงินและความรับผิดทางกฎหมาย

คำถามสำหรับผู้ฟัง

ถ้าคุณเป็น CAE คุณจะทำอย่างไร
และ Auditor คนนี้ผิดจริยธรรมหรือไม่
แม้จะมีเจตนาดีและช่วยให้งานมีประสิทธิภาพขึ้น?

Case 2 Professional Skepticism

“AI บอกว่าพบทุจริต แต่หลักฐานยังไม่ชัด”

Ethical Dilemma
Integrity · Due Professional Care · Professional Skepticism

สถานการณ์

ทีม Internal Audit ใช้ AI วิเคราะห์ข้อมูลการเบิกค่าใช้จ่าย 50,000 รายการ ระบบระบุว่ามี 25 รายการที่อาจเกี่ยวข้องกับการทุจริต โดยอาศัยรูปแบบการเคลมที่ผิดปกติ

Audit Manager สั่งให้ทีมเตรียม Audit Finding ระดับ High เพราะ AI ให้คะแนนความเสี่ยงสูงถึง **95%**

เมื่อ Auditor ตรวจสอบเบื้องต้น พบว่า บางรายการเป็นการเคลมซ้ำที่เกิดจากการบันทึกข้อมูลผิด และบางรายการเป็นการเคลมที่มีเอกสารเพิ่มเติมตามกระบวนการปกติ

คำถามสำหรับผู้ฟัง

1. AI ให้คะแนนความเสี่ยง **95%** เพียงพอที่จะสรุปว่า **เกิดการทุจริต**หรือไม่?
2. **Auditor ควรทำอย่างไร กับผลลัพธ์ที่ AI สร้างขึ้น?**

ประเด็นที่ต้องพิจารณา

ความน่าเชื่อถือของผลลัพธ์ AI
AI เป็นเพียงจุดเริ่มต้น อาจมี False Positive

ความเพียงพอของหลักฐาน
ต้องตรวจสอบเอกสารและข้อมูลเพิ่มเติมก่อนสรุปผล

การใช้ดุลยพินิจและ Professional Skepticism
ไม่ยอมรับผลลัพธ์จาก AI โดยอัตโนมัติ

ผลกระทบจากการสรุปที่ผิดพลาด
อาจกระทบต่อบุคคล ชื่อเสียงองค์กร และความน่าเชื่อถือของงานตรวจสอบ

Case 3 Objectivity & Automation Bias

“เมื่อ AI ไม่พบความเสี่ยง แต่ Auditor สงสัย”

Ethical Dilemma
Objectivity · Independent Judgment · Professional Skepticism

สถานการณ์

บริษัทประกันภัยใช้ AI ประเมินความเสี่ยงการจ่ายสินไหม โดยระบบระบุว่า Claim Portfolio **มีความเสี่ยงต่ำ**

ทีม Internal Audit **จึงใช้ผล**ประเมินดังกล่าวประกอบการวางแผนตรวจสอบ แต่ Senior Auditor พบว่ามีการจ่ายสินไหมจำนวนมากให้กับ **กลุ่มอู่ซ่อมรถ**บางแห่ง ซึ่งมีรูปแบบการเรียกเก็บเงินคล้ายกันอย่างผิดปกติ

Audit Manager เห็นว่าไม่ควรขยายขอบเขตการตรวจสอบ เพราะ AI ได้ประเมินข้อมูลทั้งหมดแล้ว และการตรวจสอบเพิ่มเติมจะทำให้แผนงานล่าช้า

คำถามสำหรับผู้ฟัง

เมื่อผลจิเคราะห์ของ AI ขัดแย้งกับ Professional Judgment ของ Auditor
เราควรเชื่อใคร?

Case 4 Integrity of Digital Evidence

“วิดีโอปลอม หรือหลักฐานจริง?”

Ethical Dilemma
Integrity · Evidence Reliability · Due Professional Care

สถานการณ์

Internal Audit ได้รับคลิปเสียงและวิดีโอที่ดูเหมือนผู้จัดการฝ่ายการเงินกำลังสั่งให้พนักงานอนุมัติการเบิกค่าใช้จ่ายโดยไม่ตรวจสอบเอกสาร

คลิปดังกล่าวถูกส่งต่อมาจากพนักงานนิรนาม และดูสมจริงมาก ทีม Audit ใช้ AI ตรวจสอบเบื้องต้นแล้ว ระบบระบุว่า **“มีความเป็นไปได้สูงว่าเป็นเสียงจริง”**

CAE กำลังจะนำประเด็นนี้เข้าสู่รายงานต่อ Audit Committee แต่ยังไม่มีการตรวจสอบต้นฉบับหรือแหล่งที่มาของคลิปอย่างเป็นทางการ

คำถามหลัก

เราสามารถใช้คลิปนี้เป็นหลักฐานใน Audit Finding ได้หรือไม่?

แต่...
เราตรวจสอบแหล่งที่มาและต้นฉบับแล้วหรือยัง ?

Case 5 Management Pressure

“AI ช่วยเขียนเหตุผลให้ลด Audit Finding ”

Ethical Dilemma
Integrity · Objectivity · Courage

สถานการณ์

Internal Audit พบว่าการอนุมัติสินเชื่อบางรายการไม่มีข้อมูลสนับสนุนที่เพียงพอ และมีความเสี่ยงที่จะเกิดหนี้เสีย

Management ใช้ AI วิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติม และสร้างรายงานโต้แย้งว่า เหตุการณ์ส่วนใหญ่เกิดจากข้อจำกัดของระบบ ไม่ใช่ความล้มเหลวของการควบคุม จึงขอให้ปรับระดับ Finding จาก High เป็น Medium

---

AI สามารถสร้างเหตุผลและกราฟประกอบได้อย่างน่าเชื่อถือ แต่ข้อมูลที่ใช้วิเคราะห์มาจาก Management เพียงฝ่ายเดียว

คำถามสำหรับผู้ฟัง (โดย Moderator)

Q1 Auditor ควรปรับระดับ Finding ตามคำอธิบายของ Management หรือไม่?

Q2 หาก AI สร้างเหตุผลและกราฟที่น่าเชื่อถือ แต่ใช้ข้อมูลจาก Management เพียงฝ่ายเดียว เราควรประเมินความน่าเชื่อถืออย่างไร?

Q3 หากมีแรงกดดันจาก Management ให้ปรับลดระดับ Finding Auditor ควรดำเนินการอย่างไร?

Case 6 Competency & Due Professional Care

“ถ้า AI เขียน Code ให้ แต่เราอ่าน Code ไม่เป็น เรายังรับรองผลได้หรือไม่?”

Ethical Dilemma
Competency · Due Professional Care · Accountability

สถานการณ์

1. Auditor ใช้ AI สร้าง Python Script เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลการจ่ายสินไหมทั้งหมดของบริษัท โดยไม่ต้องเขียน Code เอง
2. ผลวิเคราะห์ระบุว่ามีรายการผิดปกติ 300 รายการ
3. Auditor ตรวจสอบผลลัพธ์เบื้องต้นแล้ว เห็นว่าดูสมเหตุสมผล จึงนำไปใช้ประกอบ Audit Finding
4. ต่อมาพบว่า Script มีข้อผิดพลาดในการแปลงสกุลเงิน ทำให้มูลค่าความเสียหายสูงเกินจริงถึง 30%

Auditor ชี้แจงว่า
“AI เป็นคนเขียน Code ไม่ใช่ผม ผมไม่ทราบว่ามีข้อผิดพลาดนี้”

AI
- Write Code
- Analyze Data
- Generate Results

AIS
AI (Generated Code)

AI Generated Python Script

```
import pandas as pd

# Load claims data
df = pd.read_csv('claims.csv')

# Convert amount to THB
df['amount_thb'] = df['amount'] * 35.0

# Identify suspicious claims
suspicious = df[df['amount_thb'] > 100000]
print(f'Total suspicious: {len(suspicious)}')
```

AI Analysis Result

300
Suspicious Claims

Claim ID	Amount (THB)	Risk Score
CLM001	1,250,000	High
CLM002	980,000	High
CLM003	750,000	Medium
...	...	...

Later Investigation
Script Error: Currency Conversion

Actual loss
(overstated by 30%)

Correct Value (THB)	AI Result (THB)
10,000,000	13,000,000

Claims Data → AI → Python Script (Generated by AI) → Analysis Result

CLAIMS DATA
AI SCRIPT
ANALYSIS RESULT
AUDIT FINDING

คำถามหลัก

Auditor ต้องรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ที่ AI สร้างขึ้นมากน้อยเพียงใด หากตนเองไม่มีความรู้ทางเทคนิคเพียงพอที่จะตรวจสอบ Code?

Case 7 Independence & Advisory

“ช่วยออกแบบ AI Control แล้วกลับมาตรวจสอบได้หรือไม่?”

Ethical Dilemma
Objectivity · Independence · Conflict of Interest

ช่วงออกแบบและพัฒนาระบบ
Advisory / Consulting Role

หลังระบบใช้งาน 6 เดือน
Assurance / Audit Role

คำถามหลัก

การเข้าไปช่วยตั้งแต่ต้น ถือเป็นการสูญเสีย Independence หรือไม่ และ IA สามารถตรวจสอบระบบดังกล่าวได้หรือไม่?

Case 8

Productivity vs. Audit Quality

“เมื่อ CEO สั่งให้ใช้ AI ลดเวลาตรวจสอบลงครึ่งหนึ่ง”

Ethical Dilemma
Due Professional Care · Quality · Accountability

สถานการณ์

1. CEO ประกาศนโยบายให้ทุกหน่วยงานนำ AI มาใช้เพิ่ม Productivity และคาดหวังให้ Internal Audit ลดเวลาการตรวจสอบจาก 20 วันเหลือ 10 วัน โดยจำนวน Audit Projects ต้องไม่ลดลง
2. Audit Manager จึงลดเวลาสัมภาษณ์ Auditee ลดการ Review Working Papers และใช้ AI สรุปหลักฐานแทนการอ่านเอกสารต้นฉบับทั้งหมด
3. ในไตรมาสแรกทีมทำงานได้ตามเป้าหมาย
4. ภายหลังพบว่ามีประเด็นสำคัญบางเรื่องไม่ถูกครวจพบ

เดิม (20 วัน)
อ่านเอกสาร
และตรวจสอบด้วยตนเอง

→

ใช้ AI (10 วัน)
ใช้ AI สรุปหลักฐาน
ลดการสัมภาษณ์
ลดการ Review

→

รายงานผล
ตามเป้าหมาย

ภายหลังพบว่า
มีประเด็นสำคัญบางเรื่อง
ไม่ถูกตรวจพบ

คำถามหลัก

ถ้าผู้บริหารคาดหวังให้ IA ทำงานเร็วขึ้น แต่ทรัพยากรและขอบเขตงานเท่าเดิม CAE ควรทำอย่างไร?

ประเด็นที่ต้องพิจารณา

- ความเสี่ยงต่อคุณภาพการตรวจสอบหากลดขั้นตอนมากเกินไป
- ขอบเขตงานและทรัพยากรมีความเหมาะสมหรือไม่
- **การใช้ AI อย่างเหมาะสม** โดยยังคงการกำกับดูแลและการตรวจสอบหลักฐาน

Bonus Case 9 Accountability

“ถ้า AI เขียน Audit Report ผิด ใครต้องรับผิดชอบ?”

Ethical Dilemma
Accountability · Quality · Due Professional Care

สถานการณ์

1. ทีม IA ใช้ AI สรุปผลการตรวจสอบและร่าง Audit Report
2. Audit Manager Review รายงานแล้ว แต่ไม่ได้ตรวจสอบตัวเลขทุกจุด
3. รายงานถูกส่งให้ Audit Committee และระบุว่ามีความเสียหาย 20 ล้านบาท
4. ภายหลังพบว่าตัวเลขที่ถูกต้องคือ 2 ล้านบาท เพราะ AI อ่านข้อมูลจากตารางผิด

1 มุมมองวิทยากร Standards & Ethics

- AI ไม่ใช่ผู้รับผิดชอบแทนบุคคลที่ปฏิบัติหน้าที่วิชาชีพ
- ผู้จัดทำและผู้ Review ต้องปฏิบัติตามหน้าที่ของตนอย่างเหมาะสม
- ต้องรักษาคุณภาพและใช้ Due Professional Care ในการตรวจสอบข้อมูลสำคัญ

2 มุมมองวิทยากร CAE / Practitioner

- ตรวจสอบว่าเกิดข้อผิดพลาดตรงไหน (ข้อมูล / การตั้งค่า / การ Review)
- แจ้งแก้ไขรายงานต่อผู้รับรายงานที่เกี่ยวข้อง
- ปรับปรุงกระบวนการ Review โดยไม่ด่วนสรุปความผิดของบุคคลก่อนทราบข้อเท็จจริง

3 มุมมองวิทยากร Digital & AI

- กำหนดจุดตรวจสอบตัวเลขสำคัญและการเทียบกลับกับแหล่งข้อมูลต้นฉบับ (source data)
- กำหนดการเก็บ Audit Trail ว่าส่วนใดสร้างโดย AI และใครเป็นผู้ตรวจสอบ
- กำหนดมาตรการควบคุมการใช้ AI เช่น validation, cross-check, human review

? คำถามสำหรับผู้ฟัง (โดย Moderator)

- **Q1** หาก Audit Manager ตรวจเฉพาะประเด็นสำคัญ แต่ไม่ตรวจทุกตัวเลข ถือว่าบกพร่องหรือไม่?
- **Q2** เราควรเปิดเผยต่อ Audit Committee หรือไม่ ว่ารายงานใช้ AI ช่วยจัดทำ?
- **Q3** องค์กรควรมี AI Usage Policy เฉพาะสำหรับ Internal Audit หรือไม่?

บทสรุป

ความรับผิดชอบต้องกำหนดตามบทบาท อำนาจหน้าที่ และกระบวนการควบคุมคุณภาพ ไม่ควรโยนความรับผิดชอบทั้งหมดให้ผู้ใช้ AI คนเดียว หรือสมมติว่า AI เป็นผู้รับผิดชอบแทนมนุษย์ได้

ความเร็ว หลักฐาน และความรับผิดชอบ

AI ช่วยให้ทำงานเร็วขึ้น
ความน่าเชื่อถือขึ้นกับการตรวจสอบหลักฐาน
ความรับผิดชอบยังอยู่กับผู้ตรวจสอบ

Audit Lead กับ Audit Finding

สัญญาณจาก AI ช่วยเริ่มการตรวจสอบ หลักฐานที่น่าเชื่อถือช่วยรองรับข้อสรุป

AI OUTPUT ≠ VERIFIED EVIDENCE

Implementation/Practice

CAE ต้องปรับอะไรบ้าง?

ภาพรวม 10 เรื่องสำคัญ

เพื่อยกระดับ Internal Audit ในยุค AI ให้มีประสิทธิภาพ
น่าเชื่อถือ และสร้างคุณค่าได้มากขึ้น

ไม่จำเป็นต้องสร้างเอกสารใหม่ทั้ง 10 เรื่องเสมอไป

หลายเรื่องสามารถปรับเพิ่มเข้าไปใน Internal Audit Manual, Audit Methodology, Information Security Policy และ Quality Assurance and Improvement Program (QAIP) ที่มีอยู่แล้วได้

Internal Audit
AI Usage Policy & Responsible AI Guideline
แนวทางการใช้ AI สำหรับทีมตรวจสอบภายใน

ใช้ AI อย่างปลอดภัย โปร่งใส มีความรับผิดชอบ และสร้างคุณค่าให้กับงานตรวจสอบ

เชื่อมโยงกับนโยบาย AI ขององค์กร

- ใช้เฉพาะเครื่องมือที่องค์กรอนุมัติ
- สอดคล้องกับกฎหมายและข้อกำหนด
- สนับสนุนคุณภาพและความน่าเชื่อถือของงานตรวจสอบ

01 Purpose & Scope
วัตถุประสงค์และขอบเขตการใช้

กำหนดหลักเกณฑ์การใช้ AI ในงานตรวจสอบภายในอย่างเหมาะสม ปลอดภัย และสอดคล้องกับนโยบาย AI ขององค์กร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและรักษาคุณภาพงานตรวจสอบ

สิ่งที่ CAE ควรกำหนด

- ใช้กับพนักงาน IA ทุกคน
- ครอบคลุม Co-source
- ครอบคลุมผู้เชี่ยวชาญภายนอก (External Experts)
- ครอบคลุม AI Agents / เครื่องมือ AI ที่ใช้ในงาน IA
- สอดคล้องกับนโยบาย AI ขององค์กร

ตัวอย่างขอบเขต

Internal Auditors | Co-source | External Experts | AI Agents

02 Approved AI Tools
เครื่องมือที่อนุญาตให้ใช้

กำหนดรายชื่อเครื่องมือ AI ที่อนุมัติให้ใช้ วัตถุประสงค์การใช้งาน และข้อจำกัดในการใช้งาน เพื่อให้มั่นใจว่าเครื่องมือมีความปลอดภัย เหมาะสม และได้รับอนุญาตจากองค์กร

สิ่งที่ CAE ควรกำหนด

- รายชื่อเครื่องมือ AI ที่อนุมัติให้ใช้
- วัตถุประสงค์การใช้งานของแต่ละเครื่องมือ เช่น สรุปเอกสาร วิเคราะห์ข้อมูล ร่างรายงาน
- ข้อจำกัดในการใช้งาน เช่น ห้ามใช้กับข้อมูลบางประเภท หรือห้ามใช้บางฟังก์ชัน

ตัวอย่างเครื่องมือที่อนุมัติ

Microsoft Copilot (for Enterprise) | ChatGPT Enterprise | Microsoft Azure OpenAI | Other approved tools

03 Data Classification
การจัดประเภทข้อมูล

กำหนดประเภทข้อมูลที่สามารถนำเข้า AI ได้ และข้อมูลที่ห้ามนำเข้า เพื่อป้องกันการรั่วไหลของข้อมูล และสอดคล้องกับกฎหมายและข้อกำหนดขององค์กร

สิ่งที่ CAE ควรกำหนด

- จัดประเภทข้อมูลตามระดับความลับ เช่น Public, Internal, Confidential, Restricted
- กำหนดว่าแต่ละประเภทสามารถใช้กับ AI ได้หรือไม่
- สอดคล้องกับกฎหมาย เช่น PDPA และข้อกำหนดด้านข้อมูลขององค์กร

ข้อมูลที่ใช้ได้ (ตัวอย่าง)

- ข้อมูลสาธารณะ (Public)
- เอกสารภายในทั่วไป
- ข้อมูลที่ไม่ระบุบุคคล (Non-personal)
- ข้อมูลที่ได้รับอนุญาตเฉพาะกรณี

ข้อมูลที่ห้ามใช้ (ตัวอย่าง)

- ข้อมูลลูกค้า / ข้อมูลส่วนบุคคล
- ข้อมูลทางการเงินที่เป็นความลับ
- ข้อมูลเชิงกลยุทธ์ / M&A
- ข้อมูลที่อยู่ภายใต้ข้อกำหนดทางกฎหมายพิเศษ

04 Permitted Use Cases
งานที่สามารถใช้ AI ได้

กำหนดงานที่สามารถใช้ AI ได้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพของงานตรวจสอบ โดยยังคงมีมนุษย์ตรวจสอบและกำกับดูแลในระดับที่เหมาะสม

สิ่งที่ CAE ควรกำหนด

- ระบุงาน / กิจกรรมที่สามารถใช้ AI ได้
- กำหนดขอบเขตการใช้งานในแต่ละงาน
- กำหนดระดับการตรวจสอบโดยมนุษย์ที่เหมาะสมกับความเสี่ยง

ตัวอย่าง Use Cases

- สรุปเอกสาร (เอกสารจำนวนมาก)
- วิเคราะห์ข้อมูล (Data Analytics)
- ร่าง Audit Program และ Checklist
- จัดทำร่างรายงาน (Audit Report Draft)
- ช่วยในการค้นหาข้อมูล (Research)
- ปรับปรุงภาษา/รูปแบบ (Editing & Formatting)

05 Prohibited Uses
ข้อห้ามในการใช้งาน

กำหนดพฤติกรรมหรือการใช้งานที่ไม่อนุญาตอย่างชัดเจน เพื่อป้องกันความเสี่ยงด้านจริยธรรม ความปลอดภัย และความน่าเชื่อถือของงานตรวจสอบ

สิ่งที่ CAE ควรกำหนด

- ห้ามเปิดเผยข้อมูลลับขององค์กรโดยไม่ได้รับอนุญาต
- ห้ามใช้ AI สร้างหลักฐานเท็จหรือปลอมแปลงข้อมูล
- ห้ามใช้ AI ในการออกข้อสรุปหรือข้อคิดเห็นโดยไม่ตรวจสอบ
- ห้ามใช้ AI ในลักษณะที่ขัดต่อกฎหมายและนโยบายขององค์กร
- ห้ามใช้เครื่องมือที่องค์กรไม่ได้อนุมัติ

ตัวอย่างข้อห้าม

- นำข้อมูลลูกค้าหรือข้อมูลความลับเข้า AI
- สร้างหรือแก้ไขเอกสาร/หลักฐานเท็จ
- ให้ AI สรุปผลการตรวจสอบโดยไม่ตรวจทาน
- ใช้ AI เพื่อเลี่ยงขั้นตอนการตรวจสอบ
- ใช้บัญชีส่วนตัว (Personal Account)
- ใช้เครื่องมือที่องค์กรห้ามใช้

Internal Audit
AI Usage Policy & Responsible AI Guideline (2/2)
แนวทางการใช้ AI สำหรับทีมตรวจสอบภายใน

ใช้ AI อย่างมีความรับผิดชอบ ตรวจสอบได้ และสร้างคุณค่าให้กับงานตรวจสอบ

06 Human Oversight
การกำกับดูแลโดยมนุษย์

ต้องมีมนุษย์ตรวจสอบผลลัพธ์ในระดับที่เหมาะสมกับความเสี่ยง

- กำหนดระดับการตรวจสอบโดยมนุษย์ตามความเสี่ยงและประเภทงาน
- ผู้ตรวจสอบต้องใช้ Professional Judgment และ Skepticism
- ไม่ใช้ AI ในการออกข้อสรุปสุดท้ายโดยไม่มีการตรวจสอบ
- กำหนดความรับผิดชอบของผู้ใช้และผู้ Review อย่างชัดเจน

ตัวอย่างระดับการตรวจสอบ

Low	Spot check ผลลัพธ์
Medium	ทบทวนประเด็นสำคัญและตรวจความถูกต้อง
High	ตรวจสอบอย่างละเอียดเทียบกับหลักฐานต้นฉบับ

07 Evidence & Documentation
หลักฐานและการบันทึกการใช้งาน

- Prompt/Input
- AI Output
- Source Data
- Human Review
- Version/Date

- บันทึกการใช้ AI ใน Working Papers อย่างครบถ้วนและโปร่งใส
- ระบุข้อมูลนำเข้า (prompt / data) และผลลัพธ์ที่ได้จาก AI
- จัดเก็บหลักฐานการตรวจสอบและวิธีการตรวจทานผลลัพธ์
- ระบุวันที่ ผู้ใช้งาน และวัตถุประสงค์การใช้งาน
- สามารถตรวจสอบย้อนหลังได้ (Audit Trail)

องค์ประกอบที่ควรบันทึก (ตัวอย่าง)

วัตถุประสงค์การใช้งาน	ข้อมูลนำเข้า (Prompt / Data)	ผลลัพธ์จาก AI (Output)
การตรวจสอบโดยมนุษย์	เวอร์ชัน/วันที่ที่ใช้งาน	จัดเก็บใน Working Papers

08 Review & Approval
การตรวจสอบและอนุมัติ

Preparer → Reviewer → Approver

- กำหนดผู้รับผิดชอบในการ Review และอนุมัติการใช้ AI และผลลัพธ์ที่ได้
- กำหนดระดับการ Review ตามประเภทงานและความเสี่ยง
- ผู้มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญเหมาะสมเป็นผู้ Review ข้อมูลสำคัญ
- การใช้งาน AI ที่มีความเสี่ยงสูง อาจต้องได้รับอนุมัติจากระดับบริหาร (เช่น Audit Manager / CAE)

ตัวอย่างระดับการอนุมัติ

ประเภทงาน	ผู้ Review	ผู้อนุมัติ
งานทั่วไป / ความเสี่ยงต่ำ	Auditor	Audit Manager
งานที่มีความเสี่ยงปานกลาง	Audit Manager	CAE (ตามความเหมาะสม)
งานที่มีความเสี่ยงสูง / รายงานต่อ AC	Audit Manager + QA	CAE

09 Incident Management
การจัดการเหตุการณ์

- Data Breach
- Incorrect Output
- Policy Violation

- กำหนดอัธีการแจ้งเหตุเมื่อเกิดปัญหา เช่น ข้อมูลรั่วไหล ผลวิเจราะห์ผิดพลาด หรือการใช้เครื่องมือผิดนโยบาย
- กำหนดผู้รับผิดชอบและเส้นทางการรายงาน
- ร่วมประสานงานกับ IT, Information Security และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- กำหนดแนวทางการสอบสวน แก้ไข และป้องกันไม่ให้เกิดซ้ำ

กระบวนการจัดการเหตุการณ์ (ตัวอย่าง)

1. แจ้งเหตุทันที
2. ประเมินผลกระทบ
3. ดำเนินการแก้ไขและป้องกัน
4. รายงานต่อผู้เกี่ยวข้อง

ตัวอย่างเหตุการณ์ที่ต้องแจ้ง

- ข้อมูลลับขององค์กรถูกนำเข้า AI โดยไม่ได้รับอนุญาต
- ผลวิเจราะห์จาก AI ผิดพลาดอย่างมีนัยสำคัญ
- การใช้เครื่องมือ AI ที่ไม่ได้รับอนุมัติจากองค์กร

10 Training & Monitoring
การอบรมและการติดตาม

- จัดอบรมให้ทีม IA เรื่อง AI literacy, Data Analytics และจริยธรรมการใช้ AI
- สื่อสารนโยบายและแนวปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง
- ติดตามการปฏิบัติตามนโยบายผ่านการสอบทาน Working Papers และ QAIP
- ประเมินประสิทธิผลของการใช้ AI เป็นระยะและปรับปรุงนโยบายให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีและความเสี่ยงที่เปลี่ยนแปลง

ตัวอย่างกิจกรรม

อบรมพื้นฐานและการใช้งานอย่างปลอดภัย	ติดตามการใช้งานและประเมินประสิทธิผล
สอบทานการปฏิบัติตามนโยบาย (QAIP)	ทบทวนและปรับปรุงนโยบายอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

เชื่อมโยงกับมาตรฐานสากล

สอดคล้องกับ Global Internal Audit Standards โดยเฉพาะ **Standard 10.3**

"CAE ต้องดูแลให้มีเทคโนโลยีที่เหมาะสม ประเมินประสิทธิผลของเทคโนโลยี จัดฝึกอบรม และประสานงานกับ IT และ Information Security รวมถึงคำนึงถึงความเสี่ยงด้านความปลอดภัยและความเป็นส่วนตัว"

ผลลัพธ์ที่คาดหวัง

- ใช้ AI อย่างปลอดภัยและเหมาะสม
- ตรวจสอบได้ มีหลักฐานชัดเจน
- เพิ่มคุณค่าและประสิทธิภาพงานตรวจสอบ
- สอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานขององค์กร

Example:

How to Update Internal Audit Procedures to Incorporate AI

ผสาน AI ในทุกขั้นตอน
ของงานตรวจสอบ
อย่างมีคุณภาพและน่าเชื่อถือ

01 Planning วางแผนตรวจสอบ

- ระบุว่าจะใช้ AI กับงานส่วนใด
- กำหนด Expected Benefits

Key Output

Audit Plan

02 Data Preparation เตรียมข้อมูล

- ตรวจสอบ Data Owner
- ตรวจสอบความครบถ้วน และ Data Quality
- ตรวจสอบสิทธิการใช้งานข้อมูล

Key Output

Prepared Data Set

03 AI Execution ใช้ AI ในการตรวจสอบ

- ระบุ Tool / Model และ Version
- เก็บ Prompt / Configuration
- ปฏิบัติตาม AI Policy

Key Output

AI Execution Log

04 Validation ตรวจสอบผลลัพธ์

- ทดสอบกับตัวอย่างที่ทราบคำตอบ
- ตรวจสอบข้อผิดพลาด
- เปรียบเทียบกับแหล่งข้อมูลอิสระตามความเสี่ยง

Key Output

Validation Result

05 Review สอบทาน

- ผู้ Review ประเมินวิธีการใช้ AI
- สอบทานหลักฐานและความสมเหตุสมผล
- พิจารณาความเสี่ยงและข้อจำกัด

Key Output

Review Sign-off

06 Reporting รายงานผล

- ไม่ลค่าวอ้างเกินกว่าหลักฐาน
- พิจารณาเปิดเผยข้อจำกัดของวิธีการเมื่อมีนัยสำคัญ

Key Output

Audit Report

07 Retention เก็บรักษาเอกสาร

- เก็บหลักฐานที่จำเป็น
- สามารถทำซ้ำและตรวจสอบย้อนหลังได้
- ตามข้อกำหนดของบริษัท

Key Output

Complete Working Papers

Aligned with Global Internal Audit Standards

Standard 13.6 Work Program

Standard 14.6 Engagement Documentation

"ใช้ AI อย่างเหมาะสม เพื่อเพิ่มคุณค่าในการตรวจสอบ"

Example

Audit Program

Employee Expense Reimbursement

Audit Objective

ประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม และการปฏิบัติตามระเบียบการเบิกค่าใช้จ่ายของพนักงาน รวมถึงตรวจจับรายการผิดปกติที่อาจมีความเสี่ยงต่อการทุจริต

Audit Area	Audit Procedure	AI Application
01 **Policy Compliance** การปฏิบัติตามนโยบาย	ตรวจสอบการเบิกค่าใช้จ่ายว่าเป็นไปตามนโยบายและวงเงินที่กำหนด เช่น ประเภทค่าใช้จ่าย วงเงินต่อครั้ง และเงื่อนไขการเบิก	AI ตรวจจับรายการที่อาจผิดเงื่อนไขหรือเกินวงเงิน เช่น ค่าใช้จ่ายประเภทที่ไม่อนุญาต หรือเกินเพดานที่กำหนด
02 **Duplicate Claims** การเบิกค่าใช้จ่ายซ้ำ	ตรวจสอบการเบิกค่าใช้จ่ายซ้ำ ทั้งพนักงานคนเดียวกันและต่างพนักงาน เช่น วัน เวลา จำนวนเงิน หรือร้านค้าเดียวกัน	AI วิเคราะห์รายการที่มีลักษณะคล้ายกัน แม้ข้อมูลไม่ตรงกันทั้งหมด เช่น ชื่อร้าน วันที่ หรือจำนวนเงินใกล้เคียงกัน
04 **Supporting Documents** เอกสารประกอบการเบิก	ตรวจสอบความครบถ้วนและความสอดคล้องของใบเสร็จกับรายการเบิก เช่น วันที่ จำนวนเงิน ชื่อผู้ขาย และรายการสินค้า/บริการ	**AI/OCR** อ่านข้อมูลจากใบเสร็จและเปรียบเทียบกับข้อมูลการเบิกเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วน
04 **Unusual Transactions** รายการผิดปกติ	วิเคราะห์รายการที่มีจำนวนเงิน ความถี่ หรือช่วงเวลาผิดปกติ เช่น เบิกถี่ผิดปกติ เบิกจำนวนมากในช่วงใกล้สิ้นปี หรือช่วงวันหยุด	AI ช่วยจัดกลุ่มและระบุ Anomalies เพื่อคัดเลือกรายการที่มีความเสี่ยงสูงสำหรับการตรวจสอบ
05 **Approval Controls** การอนุมัติ	ตรวจสอบอำนาจอนุมัติ การแบ่งแยกหน้าที่ และการอนุมัติย้อนหลัง รวมถึงความเหมาะสมของผู้อนุมัติ	AI วิเคราะห์ Approval Patterns และระบุข้อยกเว้นที่ควรตรวจสอบ เช่น ผู้อนุมัติคนเดิมตลอด, อนุมัติย้อนหลัง, อนุมัติแม้ไม่มีเอกสารครบ
06 **Fraud Red Flags** ความเสี่ยงการทุจริต	ตรวจสอบพฤติกรรมที่อาจบ่งชี้การเบิกค่าใช้จ่ายไม่เหมาะสม เช่น ร้านค้าเดียวกันหลายคน, ร้านค้าที่ไม่มีอยู่จริง, เบิกนอกพื้นที่ทำงาน	AI ช่วยเชื่อมโยงรูปแบบการเบิกของพนักงาน ร้านค้า และผู้อนุมัติ เพื่อระบุความสัมพันธ์ที่ผิดปกติ

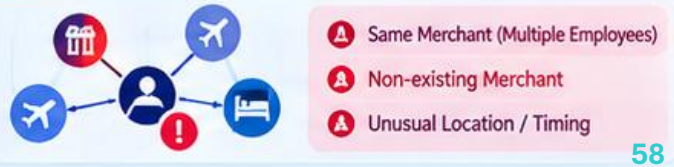

Example Working paper

AI Usage Checklist

AI Competency Framework

CAE ควรพัฒนาทักษะทีมอย่างไร?

กำหนดระดับความสามารถให้เหมาะกับบทบาท เพื่อให้ทีม IA ใช้ AI ได้อย่างปลอดภัย มีประสิทธิภาพ และสร้างคุณค่าให้กับงานตรวจสอบ

"Different roles, Different capabilities One stronger IA team"

Level 1 AI Literate

Auditor ทุกคน

เข้าใจพื้นฐาน AI และใช้เครื่องมือได้อย่างปลอดภัยและเหมาะสม

- เข้าใจหลักการทำงานและข้อจำกัดของ AI (เช่น Hallucination)
- ตระหนักเรื่อง Data Privacy และข้อกำหนดขององค์กร
- ตรวจสอบและตั้งคำถามกับผลลัพธ์ AI ได้

ตัวอย่างทักษะสำคัญ

AI Basics | Data Privacy & Security | Critical Thinking

Level 2 AI Practitioner

Senior / Manager

ใช้ AI ในการวิเคราะห์ข้อมูลและสนับสนุนงานตรวจสอบได้

- ใช้ AI วิเคราะห์ข้อมูลและสร้าง Insight
- ร่าง Audit Program, Checklist, และสรุปประเด็นสำคัญ
- ทดสอบและตรวจสอบความถูกต้องของผลลัพธ์
- เลือกใช้เครื่องมือที่เหมาะสมกับงาน

ตัวอย่างทักษะสำคัญ

Data Analysis with AI | Audit Program & Documentation | Prompt Engineering

Level 3 AI Specialist

IT Audit / Data Analytics Specialist

ตรวจสอบระบบ AI, Data Pipeline และความเสี่ยงทางเทคนิคได้

- ตรวจสอบ Data Pipeline และ Data Quality
- ประเมิน Model Logic และ Bias
- ทดสอบระบบ Automation / AI Agent
- ประเมินความเสี่ยงด้านเทคนิค และการควบคุมที่เกี่ยวข้อง

ตัวอย่างทักษะสำคัญ

Data Pipeline & Governance | Model Risk & Testing | Automation & AI Agent

Level 4 AI Governance Leader

CAE / Audit Leadership

กำหนดทิศทางและกำกับดูแลการใช้ AI ให้สร้างคุณค่าและอยู่ในระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้

- กำหนด AI Governance และนโยบาย
- กำหนด Risk Appetite และการควบคุม
- จัดสรรทรัพยากรและพัฒนาทีม
- กำกับดูแลคุณภาพงานตรวจสอบ
- รายงานต่อ Audit Committee และ Stakeholders

ตัวอย่างทักษะสำคัญ

AI Governance & Policy | Risk Management & Oversight | Communication & Stakeholder Engagement

Key Enablers for Success

Training & Learning Path | Practice & Guidance | Tools & Infrastructure | Community of Practice | Performance & Recognition

The Auditor I Choose to Be

ในยุค AI
คุณค่าทางวิชาชีพหนึ่งข้อ
ที่คุณจะยึดมั่นคืออะไร?

